

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Aprilie v. 1887

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulată expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pre lungă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 2 Aprilie st. v.

Un rabin predică odată într-o sinagogă, că toate popoarele au câte o misiune pe pământ, care misiune, după ce popoarele au îndeplinit-o, a dispărut. Așa au fost: Asirienii, Babilonenii, Persii, Grecii și Romanii. Toate aceste „au dispărut, pentru-că și-au împlinit misiunea. Singurul popor, poporul Ovreilor, n'a dispărut și nu va dispăre nici odată, fiindcă are misiune eternă, de a răspândi lumina adevărului între celelalte popoare.

Așa dicea rabinul.

Cum împlinesc Ovreii misiunea lor „eternă“, știu toate popoarele, câte au norocirea de a veni în contact cu „misiunea“ lor.

S'ar păre, că mai este un popor, care se crede cu misiune eternă.

Aceasta nu ne-a spus-o rabinul. O scim din experiența de toate zilele, cu deosebire de vre-o doisprezece ani încoace.

Al doilea popor, așadar', cu misiune „eternă“ ar fi poporul Maghiarilor. — Se înțelege între oare-care margini mai restrinse.

Poporul Ovreilor este răspândit pe toată fața globului pământesc, de aceea poate pretinde, ca și misiunea lui să se întindă la toate popoarele de pe globul pământului.

Poporul Maghiarilor are o răspândire redusă numai la globul Ungariei. De aceea și misiunea lui se reduce numai la popoarele de pe teritoriul globului unguresc.

Și în felul misiunii este deosebire.

Ovreii pretind a răspândi lumina adevărului. Maghiarii nu pretind, ci pun societatea întreagă a Maghiarilor și tot aparatul oficial al statului unguresc în contribuțiunea răspândirii luminii maghiarismului.

Aceia, care au norocirea de a veni cu misiunea aceasta din urmă în atingere, încă știu să o prețuească.

Nici o îndoeală, că precum „lumina adevărului“ cea ovricească, tot așa și cea a maghiarisării, sunt tot atât de „indispensabile“ pentru progresul omenirii. Mirarea e, cum Englezii, Francezii și Germanii, cu puțini Ovrei și fără de nici un Maghiar, au putut da înainte, și earăși minunea minunilor, noi aști cari suntem binecuvântați, într-o măsură atât de îmbelșugată cu dinșii, nu am putut da înainte și mergem cu deosebire de nouăsprezece ani încoace tot înapoi?

Un străin, căruia nu-i vor fi cunoscute referențele noastre, va crede că glumim, și că glumind ne permitem a exagera lucrurile.

Nu scim ce va ține omenirea întreagă de lumina rabinului și de misiunea Ovreilor și nu scim nici ce țin Ovreii de amândouă. Vedem însă, că conlocuitorii și compatrioții nostri maghiari o iau în toată serioșitatea cu misiunea lor.

Și ne supără cumva misiunea, cu care compatrioții nostri maghiari se simt însărcinați?

Dacă ar fi așa de eterică, cum este a Ovreilor, puțin ar trebui să ne pese de dînsa. Compatrioții nostri însă, la tot pasul, ne viră misiunea lor, ca pe nisce bețe în roatele carului și ne împedecă în dezvoltarea culturală. Aceasta însă trebuie să ne supere, câtă vreme ținem la existența noastră.

Mai mult.

Trebuie să ne supere, pentru-că vedem, că ei cu „misiunea“ lor vor să sguđuie temeliile aședămintelor actuale de stat și

vor să spargă bariera cea mai importantă dintre Nord și Sud tocmai în momentele, când potopul bate la poartă.

Ca nisce copii resfățați nu ne dau pace nici în statul politic, nici în biserică, nici în școală, și în cele din urmă, nici în societate. Ei ne întărită la tot pasul și ori încotro ne vom întoarce.

Unul din nenumăratele exemple.

Organul oficial al guvernului unguresc, inspectorul reg. de scoale din comitatul Bistrița-Năsăud, Dr. I. Havas (Ovreu botezat) se apucă și denunță în „Kolozsvar“, un oficios al guvernului unguresc, că în bibliotecile scoalelor din acel comitat sunt mai multe opere nemaghiare decât maghiare.

Căci în bibliotecile dela 33 de scoale nemaghiare sunt numai 239 opere maghiare, ear' 4570 opere nemaghiare.

Acest model de organ al guvernului, după-ce se plânge, nu numai asupra lipsei de patriotism în sinul naționalităților nemaghiare, dar' și asupra lipsei de cărți patriotice, pune la inima tuturor Maghiarilor adevărați, că în direcțiunea aceasta trebuie să aducă toate jertfele posibile.

„Adevărata și înțeleapta iubire de patrie — scrie inspectorul de scoale „patriot“ — se demonștră prin fapte, nu prin cuvinte; aceea, care nu e numai gata de a căuta în ochii pericolului în îndrăzneală, ci se cugetă și cum să-l înlăture; aceea, care știe, nu numai să învingă, ci să și subjuge, nu numai să atragă, ci să și țină pe ce a pus mâna: comandă jertfă.“

Dl inspector de scoale află dar' că Nemaghiarii din acel comitat sunt patrioți reii, dacă au mai puțin cărți maghiare decât nemaghiare, chiar și când se plânge asupra lipsei de cărți maghiare, din cauză că nu sunt.

Și cum să nu se plângă? Când dînsul, în neastempărul seu patriotic, ar vră să steargă deosebirea dintre „unguresc“ și „maghiar“ și în Ungaria să existe numai cetățeni „maghiari“ și să dispară cei „unguresci“.

Un alt „patriot“ nu știe ce să poftească de Pasci mai frumos, decât să dea Dumneșeu, ca să vadă odată înviind toți Maghiarii desnaționalizați earăși ca Maghiari.

Se înțelege de sine, că pentru realizarea acestei dorințe trebuie agitate naționalitățile nemaghiare. Și în punctul acesta sunt foarte sirguitori „misionarii“ nostri

compatrioți, căci suspectează și progresează tot mai mult într-o suspectă, că naționalitățile nemaghiare au desnaționalizat pe Maghiari. În suspectarea aceasta compatrioții implică și dreptul de a neliniști pe Nemaghiari remaghiarisându-și pe preținsele lor oi rătăcite.

Precum vedem, misiunea compatrioților maghiari amenință, căci amenință liniștea cetățenilor, amenință aședămintele statului, amenință chiar și echilibrul necesar dintre popoarele europene.

Dacă guvernul în nisce timpuri serioase dă mână de ajutor la asemenea „misiuni“ periculoase, eșite din creeri scrințiți, și Nemaghiarii se vâd expuși și fără de nici un scut între Scylla și Charibde — să se lase de perit?

Noi am tras de mult atențiunea Românilor asupra pozițiunii celei false, în care ne pun ideile scrințite ale șovinismului maghiar.

Credem, că Românii vor fi meditat asupra lucrului. Am voi însă să scim, care este rezultatul meditațiunii?

E timpul suprem.

Revistă politică.

Sibiu, 2 Aprilie st. v.

Camera României a acceptat proiectul de lege, prin care guvernul se autorizează a încheia convenții comerciale provisorii pe durata anului curent. Se poate, că pe baza acestui conclud amicii convenției comerciale între Austro-Ungaria și România se așteaptă la o schimbare pacinică în ceea ce privește războiul vamal între aceste două state. Și în această speranță îi întăresc și declarațiile, pe care le-a făcut la 11 l. c. n. ministrul de externe Ferechide în camera României, ținând, că acele se pot privi de nisce simptome îmbucurătoare pentru o atitudine prietinoasă a României.

Luând în apărare proiectul de lege relativ la convențiile comerciale, dl Ferechide dîse între altele:

„D-Voastre știți, că s'au inițiat negocieri cu guverne străine și eu cred a vă pute spune, că guvernul a făcut toate opintirile, spre a ajunge la o regulare multumitoare a relațiunilor comerciale cu Austria, cu atât mai virtos, cu cât relațiunile cu monarhia învecinată sunt de mare impor-

Foia „Tribunei“.

Mincinosul.

Comedie în 3 acte

de Carlo Goldoni.

Actul I.

(Urmare.)

Scena V.

Arlecchino; apoi Colombina pe balconăș.

Arlecchino. — Nu vîd cîșul, când se vină la Veneția tatăl-seu, pentru-că acest nebun o să-și spargă capul.

Colombina. — Acum, când stăpânele merg să se culce, pot să iau și eu nițel aer.

Arlecchino. — O altă femeie pe balcon, și pare că nu e nici una din cele două.

Colombina. — Un domn se preumblă și mă privește; ar fi timpul, ca și eu, sormană de mine, să-mi gădesc norocul.

Arlecchino. — Voi să vîd, dacă sînt în stare să înșir și eu patru vorbe în felul stăpânului meu.

Colombina. — Și uite, uite, că se apropie.

Arlecchino. — Salut acea frumuseță, care strălucesc chiar noaptea și, nevedută, îndrăgostesc.

Colombina. — Domnule, cine ești domnia-ta?

Arlecchino. — Don Piccaro de Catalonia.

Colombina. (Don este titlu de cavalier.)

Arlecchino. — Sînt unul, care moare, își dă sufletul și nebuscesc pentru d-ta.

Colombina. — Dar' eu nu vîd cunosc.

Arlecchino. — Sînt un amant sficios și rușinos.

Colombina. — Cu mine puteți vorbi liber, căci eu sînt numai o sormană servitoare.

Arlecchino. — Servitoare! Chiar bună pentru mine.

Arlecchino. — Spune-mi, frumoasă slujnicuță, ai audiat cîntîndu-se un cântecel?

Colombina. — Da, d-le, l'am audiat.

Arlecchino. — Știi cine l'a cîntat?

Colombina. — Eu nu de sigur.

Arlecchino. — L'am cîntat eu.

Colombina. — Vocea se părea de femeie.

Arlecchino. — Eu am înlesnirea să cînt în toate glasurile. Tonurile mele ascuțite trec cu 2 octave peste ale clavierului.

Colombina. — Era într-o adevăr frumos cântec.

Arlecchino. — L'am compus eu.

Colombina. — Sînteți și poet?

Arlecchino. — Am sorbit și eu din laptele muselor.

Colombina. — Dar' pentru-ce v'ăți făcut toate aceste osteneli?

Arlecchino. — Pentru d-ta, scumpa mea, pentru d-ta.

Colombina. — Dacă m'aș convinge, că spuneti adevărul, aș pute să mă mîndresc.

Arlecchino. — Crede-mă, îți jur pe toate titlurile nobleței mele.

Colombina. — Vă mulțumesc din toată inima.

Arlecchino. — Frumoasa mea, ce n'aș face pentru strălucitorii d-tale ochi?!

Colombina. — Îndată, îndată. — Domnule, stăpânele mele mă cheamă.

Arlecchino. — De! Numă lipsi de nuri d-tale.

Colombina. — Nu pot să mai stau.

Arlecchino. — Ne vom revede?

Colombina. — Da, ne vom revede, Don Piccaro, ne vom revede. (Întră.)

Arlecchino. — Nici eu nu m'am purtat rău; bine dîce proverbul, că cine stă cu lupii, învață să urle. Aș fi nerecunosător față cu stăpânul meu, dacă aș pleca din serviciul seu, fără a fi învîțat o sută de mii de minciuni.

Scena VI.

(Diua.)

Florindo și Brighella.

Brighella. — Deu, nu mai știu, coconășule, ce ai de gînd: toată noaptea cu serenade, ear' dimineața, când ar trebui să te odihnesci și d-ta ca toată lumea, ești din casă odată cu diua. Dragostea, se vede, că nu te lasă nici să dormi în pace.

Florindo. — Nu am putut să dorm din pricina mulțumirii ce am avut în urma frumoasei reușite a serenadei mele.

Brighella. — Frumoasă mulțumire! Să-ți cheltuesci toate paralele, să-ți perdi noaptea întreagă, fără să cauți să te cunoască aceea, pentru care ai făcut serenada.

Florindo. — Destul, că Rosaura s'a bucurat de ea; eu nu voi mai mult.

Brighella. — Te mulțumesci cu prea puțin.

Florindo. — Ascultă, Brighellă, am audiat alaltăieri pe scumpa mea Rosaura dîcînd, că ar voi să aibă o garnitură de dantele de mătăsă. Acum sîntem chiar în moș și voi să se-i procur eu și se-i fac acest dar.

Brighella. — Bine, și cu această ocaziune vei pute să-ți gădesc și se-i descoperi iubirea d-tale.

Florindo. — Oh! nu voi să-ți dau eu, scumpul meu Brighellă; ascultă-mă și fă ceea ce-ți dîc eu, dacă mă iubesci. Ia această pungă cu 10 galbeni, du-te în tîrg, cumpără 40 de copii de dantele din cele mai frumoase ce se pot avé, poruncesce negustorului să le trimită Rosauri; dar' nu cumva să se descopere cine le trimite.

Brighella. — Dece galbeni aruncați pe fereastră.

Florindo. — Pentru-ce?

Brighella. — Pentru-că, nesciind coconița Rosaura dela cine îi vine darul, nu va fi nici recunosătoare, nici mulțumitoare cătră cel ce i-l trimite.

Florindo. — N'are nimic a face; cu timpul o va ști. Deocamdată voi să-mi câștig un merit fără să mă descopăr.

Brighella. — Dar' cum, păcatele mele, ai adunat acei 10 galbeni.

Florindo. — Din paralele lunare ce 'mi-le trimite tatăl-meu din Bolonia și din puținele vizite ce fac în locul principalului meu.

Brighella. — Le aduni cu atâtea sudori și le arunci pe fereastră.

tanță. D-Voastre știți, cum dorim noi a ajunge la o convenție multumitoare cu această monarhie, și D-Voastre cunoașteți și toate opiniile guvernului, de a satisface în această privință legitimele noastre interese. (Aprobări.)

„Deja cu privilegiul celor dintâi negocieri a comunicat guvernul parlamentului modul său de privire prin aceea, că nu a ascuns dinaintea guvernului, cu care negocia, că România nu poate încheia nici o convenție comercială, fără de a asigura în mod solid comerțul său de vite și cereale. (Aprobări.) Cu toate că primele încercări n-au avut nici un rezultat, guvernul n'a încetat nici pe un moment a aspira la acel rezultat. Deși greutățile sunt mari, negocierile ce s-au inițiat dovedesc, că cestiunea a făcut progrese multumitoare, și dacă acest rezultat nici nu e definitiv, vîrșește rogașe, că aceste două mari interese ale țării guvernului, conform dorinței României întregi, nu le va pierde din vedere.

„Eu nu voi să mă extind asupra sistemului economic, care s'a fost inaugurat în secolul industriilor naționale prin convențiile deja votate cu Germania, Rusia, Anglia și Elveția; dar în privința negocierii de vite vîrșește pot spune, că numai decît la începutul negocierilor am declarat guvernului monarhiei învinovățite, că România n'ar fi în stare, de a încheia o convenție comercială, dacă n'ar căștiga garanții pentru comerțul ei de vite și cereale. (Aprobări.) Guvernul n'a încetat a sta pe lîngă aceste declarații, și le va susține și pe viitor; nu se va semna nici o convenție provizorie, care n'ar conține acele două garanții. (Aprobări.)

În legătură cu aceste declarații, „*Budapester Korrespondenz*“ observă, că în întreg decursul negocierilor între reprezentanții României și ai guvernului nostru nu se făcuseră nici din partea austro-ungară nici din partea românească nici măcar cu un cuvînt amintire de eventualitatea unui provisoriu. Din contră reprezentanții români au declarat, că cu toate că parlamentul român se va amina acum pe timp nehotărît, acela, în cazul efectuării unei convenții comerciale, se va întruni ori-și-cînd spre a delibera asupra respectivului proiect guvernamental. Noi ne-am pute, — dice „Bud. Korr.“ — ce e drept, închipi un provisoriu pe baza națiunii celei mai favorizate ori un provisoriu ce ar fi o prolongare a convenției de mai înainte; pentru un provisoriu însă, care ar cuprinde numai dispozițiuni pentru importul „liber“ al vitelor și cerealelor române ne lipsesc înțelegerea.

După o împărțire ce o primesc din Constantinopol „Pol. Korr.“, circulara ce a pregătit-o Poarta, spre a provoca pe puterile signatare ale tratatului de Berlin a întreprinde pași pentru o rezolvare pe cât se poate de grabnică a cestiunii bulgare, a fost deja redigată și avea să se expedieze la 7 Aprilie n. Expedarea însă nu s'a făcut, pentru-că încă nu s'a putut exopera irada respectivă a Sultanului. Nu se știe deci, dacă se va mai trimite sau nu puterilor acea circulară.

Din Sofia se scrie diarului „*Vossische Zeitung*“, că principele Alexandru de Battenberg ar fi respins numai „deocamdată“ candidatura ce i-s'a oferit, în urma căreia s'a aminat apoi termenul pentru convocarea Sobraniei, care avea să se întrunească la 29 Aprilie v.

Scirile ce sosesc de un timp încoace din Afghanistan sînt foarte alarmatoare. Între Ghizlai a izbucnit o reșcoală serioasă în contra auctorității Emirului, și se afirmă din multe părți, că această reșcoală se bucură de sprijinul Rusiei. Se poate că furtuna afgană va trece și de astădată fără nici un trăsnet; cu toate aceste tulburările ce se ivesc din cînd în cînd pe orizontul politic al Asiei-centrale dovedesc, că Englezii vor avea încă mult de lucru pînă-și vor ajunge scopul, de a împinge pe Ruși pe durată dela granița imperului englez.

Procesele de despărțire ale Românilor de către Sîrbi.

Timișoara, în săptămîna patimilor 1887.

Moșii și strămoșii nostri mult s'au luptat pentru-ca să ne scape odată din jugul ierarhiei sîrbesce, și lupta lor n'a fost de tot zadarnică, căci Români cei mai puțin asupriți au și scăpat de acel jug apăsător; nu credem însă să le fi trecut cîndva prin minte, ca noi Români din comunele mestecate cu Sîrbi, noi cei mai asupriți și mai batjocuriți dintre toți Români de pe fața pămîntului, să fim părăsiți de frații nostri odinioară tot așa asupriți ca noi acum eliberați din cătușele străinilor, ba ce e mai mult să fim constrînși a începe de nou lupta din trecut și nu în contra Neromânilor, precum au făcut-o aceasta moșii și strămoșii nostri, ci în contra oamenilor nostri, în contra fraților nostri români, a căror sfîntă datorință a fost și este și acum să ne steie întru ajutor, ear' să ne împedecă întru despărțirea noastră de către Sîrbi, și întru intentarea proceselor de despărțire!

Moșii și strămoșii nostri au umplut cu plînsurile și rugărilor lor arhivele autorităților neromâne, ear' noi urmașii lor ne vedem siliți a umple cu plînsurile noastre arhivele autorităților noastre bisericesci!

Lupta antecesorilor nostri cu puteri unite în contra inamicului comun era o virtute națională, pînă cînd lupta, vaelele și țipetele noastre în contra oamenilor nostri se privesc de rea pornire!

Căci, dacă ne plîngem la congresul național în contra delegațiunii congresuale, dîcînd, că ne împedecă în cestiunea de despărțire, — vinovații se ascund sub aripile Excelenței Sale, ear' Excelența Sa se vaetă în gura mare, că nu știe unde îi stă capul de lucrul mult, pe noi năcăjiți însă ne timbrează de răi creștini.

Dacă cerem dela delegațiunea congresuală și respective dela referentul ei dl V. Babeș să ne dea deslușire în cauza trăgănării intentării proceselor de despărțire, apoi vin adiecții dlui Babeș și ne timbrează de răi Români, dîcîndu-ne, că nu știm de dragul cui ne încercăm a despopulari pe Magnificența Sa.

Eată așa au trecut dela decretarea despărțirii Românilor de către Sîrbi mai mult ca 20 de ani și în cauza comunităților mestecate nu s'a făcut nimic!

În adevăr tristă și nesuportabilă stare!

Ca on. domni deputați sinodali, către cari ne îndreptăm rugarea — să nu ne impute, că nu am fost și nu sîntem îndestul de îndelung-răbdători; mai departe ca să n'o pășim și acum la sinodul proxim cu plînsarea noastră cum am pășit-o cu plînsarea în contra protopopului M. Dregici adresată sinodului eparchial din anul 1881, cînd se încredință plînsarea noastră spre referare dlui deputat sinodal P. Rotariu, ginerele dlui protopop și în fine avînd în vedere, că generațiunea de astăzi mai că abia cunoasce conterevele noastre cu Sîrbi, fie-ne permis a informa de timpuriu pe d-nii deputați sinodali în cestiunea de despărțire, făcînd istoricul suferințelor noastre secolare.

Istoria ne spune, că și Bănatul încă a fost o parte întregitoare a Daciei lui Traian, locuitorii săi încă au fost și sînt Români ortodoci tot de o soarte cu frații lor din celelalte părți, ear' „Istoria bisericească politico-națională“ de Părintele Tincu Velea ne arată, că în Bănat a existat încă din timpurile cele mai vechi o metropolie numită a Ienopolei, mai tîrziu numită și a Timișoarei; că Remanii bănațeni încă-și avură preoții lor, ierarhia lor națională, — după-cum ne arată înseși urmele episcopiei din Timișoara, care — cumcă a fost română și nu sîrbă — ne documentează între altele destul de lămurit chiar și vulturul deasupra porții reședinței episcopesci din cetatea Timișoara, care încă și astăzi se poate vedea, și care nu știm să fi fost vre-odată însemnul Sîrbilor. — Pe timpul cînd năvăliră Turcii în Bănat și Ungurii, nici că se aflau Sîrbi pe aici, pentru-că Sîrbi abia în anul 1690 descălecară în Ungaria, și după-cum se știe, nu s'au așezat nici în Timișoara nici în în giurul Timișoarei, pentru-că acest teritor era ocupat de Turci.

S'au așezat apoi răsboaiile cele înverșunate între creștini și între Turci, în urma cărora Turcii ocupară Bănatul și-l țînuză peste 150 de ani subjugat, cînd apoi fură constrînși să capituleze și să predea cetatea Timișoara în mâinile trupelor imperiale.

În decursul stăpînirii turcesci s'au strecurat în cetatea Timișoara cu încetul și Sîrbi.

Cumcă în Timișoara și giur au locuit Români și pe timpul stăpînirii turcesci ne dovedesc din destul capitulațiunea încheiată între Turci și trupele imperiale, unde între altele se dîce: „*den Walachen, Raizen, Armeniern, Juden und anderen zu Temesvar ansässigen Fremden wird die volle Freiheit eingeräumt, mit ihren Effecten zurück zu bleiben oder abzuziehen*“.

Cumcă și în suburbiul Palanca, situat pe locul unde astăzi se țîne tîrgul de feară au fost Români în majoritate precumpnitoare, ne dovedesc numele românesce ale fostilor primari, d. e. Muncea, care și sub stăpînirea turcescă era pus în fruntea credincioșilor ortodoci și în fine Marcu Mătu, fost primar în anii 1741—1742, al cărui nume de familie și astăzi există în Timișoara.

După alungarea Turcilor eșiră la iveală alte instituțiuni: Episcopii naționali de mai înainte se substituira prin episcopi sîrbesce de preste

Tisa, Dunăre și Murăș, cari își luară titlatura de episcopi ilirici.

În urma demolării suburbiului Palanca, o parte a locuitorilor acestui suburbii, Români de legea ortodoxă, s'au așezat în suburbiul Fabric de nou fundat, ear' ceealaltă parte a locuitorilor, eară Români, trecură în Neuváros, astăzi satul Mehala, unde apoi au întemeiat două comunități bisericesci, independente una de alta. Astfel la anul 1740—1744 s'a format comunitatea bisericească din suburbiul Fabric și s'a ridicat apoi o biserică de lemn cu chramul Sf. George, care a susținut pînă la anul 1755.

În anul acesta s'a demolat biserica de lemn și în locul ei s'a zidit cea de astăzi din materialul rămas dela fortificarea cetății Timișoara. Spesele edificării s'au acoperit cu cele 2000 fl. v. a., ce se aflau în cassa bisericească, ear' suma ce a mai lipsit pentru acoperirea speșelor edificării s'a adunat prin arunc reparat asupra tuturor locuitorilor gr.-or., și fiind Români și atunci, ca și acum în majoritate precumpnitoare față cu Sîrbi, urmează de sine, că și suma contribuită de ei a fost mai mare, ca și cea adunată dela credincioșii Sîrbi. Această împrejurare se poate constata prin protocolul ședințelor comunității bisericesci a Sf. George numit „*Agenda-Protocole*“.

În biserica aceasta începînd dela întemeierea ei pînă la anul 1865—1866, cînd se delătură cărțile bisericesci române — s'a folosit limba română și cea slavonă. Dovadă la această afirmațiune ne servește inventarul luat despre cărțile bisericesci transpuse în biserica de nou zidită. Inventarul acesta dovedesc mai departe existența următoarelor cărți bisericesci în limba română: Evangelia și celelalte cărți bisericesci, cari sînt de lipsă la serviciul dumnezeesc.

Cât timp a durat usul de mai înainte în privința limbei române, nu se știe pozitiv, se presupune însă, că cu ridicarea lui Stretimirovici de metropolit al Carloveșului și cu denumirea lui Avacumovici de episcopul Timișoarei s'au început persecuțiile contra Românilor. La anul 1812 s'au plîns ear' Români pentru prima oară în contra Sîrbilor, pentru neobservarea limbei române în serviciul dumnezeesc.

Tot astfel de plînsori se repețiră și în anii 1821—1823, dar' cu mai mare energie, în urma cărora le și succese Românilor de s'a numit la școala din suburbiul Fabric al comunei bisericii Sltui „George“ un învățător, care cunoscea limba românească și putea să învețe copiii de Români și în limba lor maternă românească; ear' comunitatea bisericească cu hotărîrea sa din 25 Februarie 1823 Nr. 7, carea se află introdusă în protocolul ședințelor comunității bisericesci în limba latină și sîrbească a statorit, ca serviciul dîcească să se celebreze pe jumătate în limba românească și pe jumătate în limba slavonă.

Această orîndueală introdusă în biserica Sltui George s'a susținut cu multă rigoare, și în butul tuturor încercărilor Sîrbilor nu s'a putut delătura, pentru-că în comunitatea bisericească Români erau în majoritate.

Veșînd Sîrbi, că nu pot strîmtoarea ori scoate cu totul limba română din biserică, se folosiră de alt mijloc, spre a-și ajunge scopul.

La anul 1830 se compuse o reprezentațiune bisericească, ai cărei membri nu se aleseră, ci se denumiră, și fiindcă denumirea o făcea Consistorul

Florindo. — Aidem, Brighella, du-te îndată și fă-mi această plăcere. Astăzi este prima zi de tîrg și aș vrî ca ea să aibă dantelele înaintea prînzului.

Brighella. — Nu știu ce să dîc; o fac fără voie, dar' trebuie să vîrșesc.

Florindo. — Bagă de seamă să fie frumoase. Brighella. — Încereți-vă în mine.

Florindo. — Îți voi fi în veci recunoscător.

Brighella. — Cu acești 10 galbeni un om ca lumea ar înveseli o jumătate de lume. (Pleacă.)

Scena VII.

Florindo; apoi Octaviu.

Florindo. — Eată acel scump balcon, unde se înfățișează binele meu; dacă ea ar veni acum, mi-se pare că aș îndrăsn să mă hasardez să-i dîc câteva cuvinte. I-aș dîce spre exemplu.

Octaviu. — (Sosesc din partea opusă a balconului și stă observînd pe Florindo.)

Florindo. — Da, i-aș dîce: domnișoară, eu te iubesc cu frăgețime, nu pot să trăiesc fără d-ta. Ești așîngul meu păzitor. Scumpa mea, mișcă-te la compătîmire față cu mine. (Se întoarce și vede pe Octaviu. Vai, nu mi-ar plăce să mă fi vîdît.) Prietene, ce dîci de frumoasa arhitectură, ce are acel balcon?

Octaviu. — E prea frumoasă. Dar' rogu-te, de cînd te făcuși arhitect ori fotograf?

Florindo. — Ce voesci să dîci?

Octaviu. — Voi să dîc, oare stai aci să co-

piezi acel balcon, sau frumoșii obraji ai stăpînelor casei?

Florindo. — Nu, nu înțeleg ce dîci.

Octaviu. — Deși mai pe ușor ai pute să le faci conturul în casă.

Florindo. — Eu îmi caut de meseria mea, fac pe medicul, nu pe pictorul.

Octaviu. — Scumpe amice, ai audît serenada, care s'a făcut pe acest canal noaptea trecută?

Florindo. — Eu mă culc de timpuriu, nu știu de serenade.

Octaviu. — Și totuși ai fost vîdît trecînd pe aci pe cînd se cânta pe barcă.

Florindo. — Voi fi trecut din întîmplare, eu nu știu nimic, — nu sînt înamorat.

Octaviu. — (Mi-se pare că se încurcă din ce în ce mai mult; nu mai începe îndoiială, că el a fost autorul.)

Florindo. — D-le Octaviu, la revedere.

Octaviu. — Opresce-te pentru o clipă. Știi că sîntem prieteni. Nu-mi ascunde adevărul.

Eu iubesc pe domnișoara Beatrice și 'ți-o descopăr prea bucuroș. Dacă d-ta iubesci pe domnișoara Rosaura, aș pute să-ți vin și eu întru ajutor; ear' dacă iubesci pe domnișoara Beatrice și ea te preferă, sînt gata să cedez.

Florindo. — Îți spun din nou, că eu nu-mi bat capul cu dragostea. Mă deprind cu medicina și chirurgia, și nu mă ocup de femei.

Octaviu. — Și totuși nu te cred. Mai de multe ori te-am audît scoțînd suspine. Pentru medicină nu suspînă omul.

Florindo. — Bine, dacă nu vrei să mă crești, ești stăpîn. Îți spun însă din nou, că eu nu iubesc nici o femeie, și dacă priviam la acea feareastră, ochii mei erau atrași de frumsețea deșemului ei. (Își aruncă ochii spre fereastră și pleacă.)

Scena VIII.

Octaviu; apoi Leliu.

Octaviu. — E înamorat, nici că se poate să fie altfel, și nevoind să 'mi-se destăinuască, mă tem, că nu cumva să iubească pe Beatrice. Dacă noaptea trecută aș fi rămas la otel și nu aș fi perdut-o în mod neblensnic cu jocul de cărți, aș fi vîdît pe Florindo și m'aș fi lămurit de orice îndoiială, dar' voi fi cu ochii în patru și voi descoperi adevărul.

Leliu. — (Eșînd din otel.) Pe cine vîd? pe prietenul meu Octaviu?

Octaviu. — Leliu, prea scumpul meu amic. Leliu. — Tu aci?

Octaviu. — Tu reîntors în patrie?

Leliu. — Da, am ajuns chiar ieri.

Octaviu. — Cum de ai părăsit Neapolea, unde erai pîrîns de o sută de săgeți amoroase?

Leliu. — Ah, în adevăr am plecat de acolo cu mare greutate, lăsînd atîtea frumseți săgetate de mine; dar' abia am sosit în Veneția, și frumoasele aventuri ce 'mi-s'au ivit aci, m'au făcut să uit toate frumsețele neapolitane.

Octaviu. — Sînt vesel. Totdeauna norocos în ale amorului.

Leliu. — Norocul câte-odată știe să facă dreptate și iubirea nu este totdeauna oarbă.

Octaviu. — Da, negreșit — meritul tîu te îmbogățește cu cuceriri nouă totdeauna.

Leliu. — Spune-mi, ești cunoscut în acest oraș?

Octaviu. — Puțin. Va fi un an de cînd locuiesc aci în apropiere.

Leliu. — Cunoști pe cele două surori, cari locuiesc în acea casă?

Octaviu. — (De unde și pînă unde își căștigă acest om cunoștința lor? Voi să fac descoperiri.) Nu le cunosc!

Leliu. — Prietene, sînt două frumoase copile, una se cheamă Rosaura și alta Beatrice. Sînt ficele unui doctor în medicină și amîndouă sînt înamorate foc de mine.

Octaviu. — Amîndouă?

Leliu. — Da, amîndouă. Cum? 'ți-se pare lucrul ciudat?

Octaviu. — Dar' cum ai făcut să te placă așa de curînd?

Leliu. — Abia mă vîdîră, și ele fură cele dintîi, care-mi făcură un compliment și mă invitară să vorbesc cu ele.

Octaviu. — Cum se poate una ca asta?

Leliu. — Puține cuvinte ale mele fură destul să le încante și amîndouă îmi declarară amorul.

Octaviu. — Amîndouă?

Leliu. — Amîndouă.

Octaviu. — (Mă cutremur de gelosie.)

sêrbesc, reprezentanții se denumiră cu puțină excepție mai toți dintre Sârbi și încă Sârbi de cei mai înaintați în cultură. Tactica aceasta se urmărește până la anul 1851, când dintre 36 de reprezentanți se denumiră 32 dintre Sârbi și 4 ȕi: patru dintre Români, cu toate că numărul parohienilor români se urca până la 2000 suflete, în vreme-ce Sêrbii abia numărau 800 suflete. Cu ajutorul acestei reprezentanțe bisericești apoi începură Sêrbii lupta de nou în contra Românilor.

Cerțele între Români și între Sârbi deveniră nemai suportabile, parohienii români dela această comunitate bisericească însinuară în 27 Martie 1857 Consistoriului sêrbesc din Timișoara o petițiune, în carea cerură, ca în această biserică să se introducă pe românească, precum slujba deoseacă așa și cântările bisericești, și aceea să se sêrbescă într'o Duminică în limba românească și într'altă Duminică în limba sêrbescă, așa după-cum a fost orîndueala în anul 1823; ear' parohienii sârbi tot pe acest timp au însinuat altă rugare, în carea cerură dela Consistoriul lor să se scoată limba românească cu totul din biserică.

Atât rugarea Românilor cât și a Sêrbilor abia în 14 Februarie 1858 sub Nr. 81/140 se rezolvă. (Va urma.)

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Din cercul Baia-de-Criș, 11 Aprilie n. 1887.

Încă nu s'a închis dieta din Budapesta, și cercul nostru de alegere și are deja o mulțime de candidați de deputați.

Jurnalul comitatului „Hunyad“ ne vorbește de candidații: Carol Torma, profesor și Nicolae Pop, secretar fanor în Sibiu, și mai vorbește aici în cerc de candidarea opoziționalului Hollaky, și a guvernamentalului Oltean — alt-cum nu scim în glumă sau într'adins și candidatul Nicolae Pop — tot ca guvernamental are să pășească. Ne cuprînde însă mirarea, că alegătorii români nu cunosc și nu știu nimic de acești domni — fără numai oficialii maghiari și fruntașii comitatului ne vorbesc de candidați, ca-și-când alegătorii români ar fi nise sclavi să-și deie voturile lor pentru candidați administrativi și ai regimului vitreg. — O mângâiere mai este, că nu au candidat stăpânii șovinisti earăși pe Ovrelul Chirin.

Mulțimea candidaților străini a adus lucrul acolo, că la 7 Aprilie n. a. c. alegătorii români, aparținători partidei naționale române, s'au întrunit în conferință în sala școlii elementare din Brad. Voiu schița pe scurt decursul acestei conferințe și conclusele mai momentuoase, încât am putut să 'mi-le notez.

Pe la oarele 11 înainte de ameași sala școlii poporale din Brad era plină de alegători, — preste 200 erau de față, deși adunarea a fost convocată numai pe cale privată și nu prin ȕiaristică. Comisarul pretorial B. K. încă era prezent. Alegătorul Vasiliu R. Damian salută adunarea și prezintă programa adunării stabilite anterior în conțelegere cu mai mulți alegători fruntași.

Punctele programei au fost aceste:

a) Constituirea biroului conferinței;

Leliu. — M'au chemat să întru în casă.

Octaviu. — (Încă mai mult!)

Leliu. — Dar' fiindcă se apropia seara, îmi veni în minte să le fac o petrecere minunată și-mai luai rămas bun dela ele.

Octaviu. — Ai lăsat poate să li se facă o serenadă?

Leliu. — Întocmai. O știi și tu?

Octaviu. — Da, mi-s'a spus. (Acum am descoperit pe autorul serenadei; Florindo avea dreptate.)

Leliu. — Dar' nu se isprăvi cu serenada petrecerea nopții trecute.

Octaviu. — (Cu ironie.) Bravo ȕie Leliu, și ce grozăvenie ai mai făcut?

Leliu. — Mă scoborîu din barcă, lăsați servitorilor mei să aducă pe uscat o strălucită cină, și dobândiu dela cele două surori politicoase intrarea în casă, unde se isprăvi noaptea între farfurii și sticle.

Octaviu. — Prietene, nu că doară aș trage la îndoială sinceritatea ta, dar' creșdend că voești să-ȕi riȕi de mine, mă opresc de a da creșdement la ceea-ce 'mi-ai povestit.

Leliu. — Ce? 'ȕi-se par lucruri ciudate și de necreșdut?

Octaviu. — Nu este lucru atât de obicșnuit, ca două fete oneste și bine crescute, pre când tatăl lor este la țeară, să deschidă poarta noaptea unuia ce poate trece de străin, și să lase, ca în casa lor să se facă un chef, — la care să iee chiar ele parte. (Va urma.)

b) Alegerea d-lor doi delegați ordinari și doi suplenți pentru conferința generală a partidei naționale române, ce se va ține în Sibiu;

c) Alegerea unui comitet electoral executiv pentru Cercul Baia-de-Criș.

De președinte al adunării s'au ales Vasiliu Damian, vice-presedinte: P. Gligor, secretari: Ioan German și Nicolau Pêcurar.

Delegați ordinari, cari să participe la conferința generală a partidei naționale române, s'au ales: Vasiliu R. Damian și Petru Truȕia, ear' suplenți Simeone Băcillă și Alexandru Moldovan.

În comitetul electoral executiv s'au ales 60 membri.

Fiecare comună are cel puțin un reprezentant în comitet. Când s'a ales un comitet atât de numeros, s'a avut în vedere comunele multe și mulțimea alegătorilor — aproape toți Români — din acest cerc. Mai vine la mijloc și împiegurarea, că corupțiunea la alegeri 'și-a avut totdeauna partea sa în acest cerc. Adunarea a voit, ca să paralizeze ori-ce seducere a alegătorului român, și spre acest scop au căutat a se asigura în fiecare comună de parola celui mai de frunte și cu autoritate alegător, care să lucre conform concluserilor conferinței din Sibiu.

Între alte decisiuni ale adunării îmi permit a nota aci următoarele: a) avênd în vedere, că în aceste împiegurări critice numai o procedură solidară în toate afacerile noastre românești ne mai poate salva viitorul nostru, alegătorii români din cercul Baia-de-Criș declară solemn, cumcă vor adera necondiționat la conclusele ce se vor lua în conferința generală a partidei naționale române, ce se va ține în Sibiu, și vor lucra cu toată rezoluțiunea la realizarea lor. Până la ȕinerea conferinței generale însă ei nu se vor angagea față de nimenea; b) adunarea aproabă ȕinuta delegatului dietal Petru Truȕia în dieta din Budapesta. Cu această ocaziune s'a dat expresiune și dorinței alegătorilor, ca fostul deputat dietal cel puțin odată să-ȕi fi dat seama înaintea alegătorilor sei. Poate că, ce nu s'a făcut până acum, se va mai face de aci înainte.

ȕinuta alegătorilor în decursul conferinței a fost deamă de seriozitatea situațiunii, în care ne aflăm noi Români.

În acest cerc electoral, cu deosebire în partea Baia-de-Criș, se lucra din resputeri din partea administrațiunii, ca să câștige torii de influență, pentru scopurile sale. — La timp voiu comunica tot ce va fi de interes pe aici.

Iuon dela rêsântii.

Cronică.

Înubilul militar de 60 ani al arhiducelui Albrecht. La 25 Aprilie n. va avê loc înubilul militar de 60 ani al arhiducelui Albrecht. Cu acest prilegiu vor sosi la Viena deputațiunii din Berlin și Petersburg. Se va ține și un dineu de gală sub președința Maiestății Sale.

Statutele reuniunii pompierilor voluntari din Șeica-mică au fost provêdute din partea ministerului ung. de interne cu clausula de aprobare.

Ministrul de justiție Teofil Fábiny a plecat din Murêș-Oșorheiu în 12 Aprilie la Turda și Cluj.

Deschiderea școlaelor. O ordonanță a oficiului comitatens ridică închiderea școlaelor poporale ordonată în urma epidemiei de pojar, și instrucțiunea se poate reîncepe imediat. Grădinile de copii rămân însă tot închise.

Din Baia-de-Criș ni se scriu următoarele: Deputatul Truȕia nu e alegător, fiindcă nu a solvit darea în Baia-de-Criș. Când s'a făcut conscrierea alegătorilor, pretorul din Baia-de-Criș cu numele Markosy a reclamat la comisia administrativă; era acasă atunci și deputatul Truȕia și a fost făcut atent să-ȕi plătească darea; comisia administrativă dela Deva nu l'a șters din listă, fiindcă un membru al comisiei a observat, că atunci ar trebui șterși mai toți fruntașii comitatului, care erau în restanță cu darea. Markosy a apelat la curie și de acolo deputatul Truȕia a fost șters din lista alegătorilor. În cercuri private a fost întrebat deputatul Truȕia, dacă e alegător? și el a ȕis că da: e alegător în Budapesta. Adunarea l'a ales de delegat, însă a însărcinat biroul, ca să-l provoace pe deputatul Truȕia a se justifica în scris, unde e indus în lista alegătorilor; altcum să nu 'se extradeede credențianul de cătră birou. Din doi advocați ce au venit în Baia-de-Briș nu 'și-a solvit darea nici unul nu s'au ales alegători în cerc, astfel a trebuit, ca directorul gimnasial și protopresbiterul Vasiliu Damianu să se pună în fruntea afacerilor.

Maiestatea Sa a distins pe generalul Kaulbars. Generalul baron Kaulbars, care își părăsește postul seu de atașat militar la ambasada rusească din Viena, a fost primit de cătră Maiestatea Sa foarte afabil în audiență de concediare. Cursend după aceasta, generalul Kaul-

bars a primit o scrisoare dela adjutantul general al Maiestății Sale M. L. baronul Leonida Popp, căreia 'i-a fost alăturată ca dovadă a bunăvoinței împêrătesci și ca suvenir a timpului, ce generalul l'a petrecut la Viena, și posa Maiestății Sale cu propria iscalitură. Posa e încungiuată de un frumos cadru de argint. Partea din sus a cadrului e împodobită cu o coroană imperială de argint.

Miseria teatrelor maghiare din provincie. Ca caracteristică pentru miseria teatrelor maghiare din provincie servească împiegurarea, că după încheierea contractelor ce de obicei se face la Duminica Floriilor, au mai rămas fără angagement vre-o 100 de actori și actrițe maghiare.

Rectificare. Pilele aceste am comunicat pe baza unei informațiuni primite din Budapesta scirea, că dl Dr. Victor Babeș a plecat la București și încă în cursul acestui an școlar va ocupa catedra ce 'i-s'a creat la facultatea de medicină din București. Aflăm acum, că partea primă din scirea dată de noi e inexactă: dl Dr. Victor Babeș nu a fost la București. — Nu scim, dacă e exactă ori nu partea a doua a scirii.

Expulsarea Cehilor din Rusia. „Národní Listy“ primesc următorul comunicat: Guvernul rusesc supraveghează foarte riguros pe aristocraȕia polonă, mai virtos însă pe servitorii străini ai familiilor aristocratice. Descoperirea unor ofițeri germani, ce petrec în giurul Moscvei, nu a rămas singură, căci s'a constatat, că mai petrec acolo și ofițeri ai altor puteri. Ofițerii petrec fiind mascați ca administratori și forestieri ai aristocraȕiilor poloni. Din motivul, precum și în urma expulșării cetățenilor ruși din Germania, se vor expulsa din Rusia-de-Vest toate persoanele suspecte, mai ales dacă ei aparțin unei armate străine. Cine voește să scape de soarta aceasta, facă-se cetățean rusesc.

Germania pe Dunăre. În cursend se va înființa o întreprindere germană ce în „Pester Lloyd“ următoarele: „Naviagațiunea pe Dunărea-de-sus și pe cea de jos a luat în anii din urmă un avênt foarte mare. Porturile de lîngă Dunăre bavareze de transbordare, Passau și Regensburg au o frecuență îndoită, atât cât privește exportul de produse agricole din Ungaria și țerile Dunării-de-jos, precum și în direcȕia contrară exportul de produse industriale din Germania în Sêrbia, Bulgaria și România, export ce câștigă mult în importanță prin spriginirea puternică a căilor ferate germane, precum și a societății de naviagațiune pe Dunăre austro-ungare. Acest comerț crescend al Germaniei cu țerile Dunării-de-jos, care se poate desvolta și mai mult, a dat în Germania nascere dorinței, de a participa la naviagațiunea dunăreană cu năi proprii, pentru a avê la toate eventualităȕile la dispoziȕie o cale liberă de transport. Acest proiect în parte s'a și realizat prin cumpărarea așa numitei naviagațiuni a Germaniei-de-Sud din partea unor financiari germani, ear' prin procurarea unui număr mai mare de mijloace de comunicaȕie, această întreprindere, care e menită a întreține comunicaȕia regulată între Dunărea-de-sus și cea de jos, s'a mărit considerabil. Se ȕice, că 'i-s'a asigurat întreprinderii o spriginire directă din partea institutelor de transport germane precum și celor interesate la comunicaȕia pe Dunăre. Întreprinderea își începe activitatea într'un period foarte nefavorabil, căci societatea mare din Germania are a se lupta cu marii greutăȕi și împiegurări neplăcute. Are o însemnătate netăgăduită faptul, că și pe Dunărea-de-jos (prin menȕinerea comerțului regulat din partea unei societăȕi rusești subvenționate), cât și pe Dunărea-de-sus s'a înființat o naviagațiune, a cărei pornire o formează mai ales motive politice comerciale.

Regina României a trimis în Germania, cu cheltueala sa, pe o elevă a asilului „Elena Doamna“, d-șoara Minculescu, spre a-ȕi completa studiile în arta picturiei.

Ambasadorul italian din București, Tornielli a fost chemat pe cale telegrafică la Roma și a plecat. Se crede, că această chemare stă în legătură cu schimbările făcute în minister.

Principele Alexandru de Battenberg a adresat ministrului de rêsboiu bulgar Nikolaieff și următoarea depeșă: Felicitările D-Voastre m'au mișcat adînc. Diua nascerii era pentru mine o sêrbătoare, și cu toate că situaȕiunea actuală, în care noi, eu și voi, ne aflăm, e periculoasă, eu unul sperez în steaua voastră. Sînt bolnav, trăsese singuratic și nu am nici un prietin, de aceea nu pot să rêspond fiesce-cărui. Vê rog însă, nu ca pe ministru, ci ca pe un vechiu prietin și camarad de rêsboiu, a mulțumi tuturor trupelor ce 'mi-au grătit. Spuneȕi toȕi ofițerilor, că memoria ce ei 'mi-o păstrează 'mi-e scumpă, și că-mi pot crede, că simțimintele de adîncă iubire ce eu păstrez pentru dîșii, vor rămâne vecinic neschimbate.

Înfrângerea socialistilor americani. Socialistii și anarhistii din Chicago au suferit o înfrângere. John Roche, candidat republican a fost ales primar al orașului cu 50.000 contra 20.000 voturi date candidatului lucrătorilor. Roche a declarat, că de acum înainte socialistii nu vor mai putê să umble pe stradele orașului cu steagul roșu.

Cestiuni economice.

Scorein, în Aprilie 1887.

Lumea agricolă este alarmată de o nouă invenȕiune agricolă. Este vorba de un nou produs mineral numit gisiment, care s'a descoperit acum de curênd în Francia-nordică, Pas-de-Calais Floringhen și alte localități. Luând-se la analiză chimică, s'a constatat, că acel gisiment conține părȕi însemnate de acid fosforic, azot, potasă și var. Cele mai însemnate materii, cari dau nutreșmentul mineral plantelor.

Pre când dară agricultorul francez și german caută tocmai în ajutorul pămêntului materii, cari cred, că îi vor aduna cu mai mare succes la producțiunea agricolă, pe atunci agricultorii nostri nu se folosesc corêșpunȕător nici de bălegarul vitelor. Acela, care a avut ocaziune a umbla prin comunele noastre, cred că va fi observat aceasta. Va fi observat, cum bălegarul vitelor este aruncat din grajd într'o grămadă fără nici o regulă, cum se lasă acolo de se risipește de rimături în toate părȕile, cum se lasă de se strecură mustul gunoiiului negenat pe stradă în loc de a se arunca pe bălegar sau a se transporta pe agri și fênaȕe, cum se lasă bălegarul de cal de se muceȕească în grămadă, fără a se pune iarna zăpadă sau must de bălegar pe el, pentru a se ajuta descompunerea și în fine cum bălegarul și după-ce e transportat pe agri se mai lasă timp uitat în arșia soarelui și spêlături ploilor, până se strecură toate materiile utile din el. Apoi așdîm adese pe cutare și cutare cultivator ȕicend, că a dus atâtea și atâtea care de gunoiu și totuși a avut o recoltă debilă. Căușa este foarte evidentă. Am dus atâtea și atâtea care de gunoiu, dar' nu am observat, că ce a fost mai bun s'a strecurat în urma relei îngrijiri. Va să ȕică, punem un preț mare pe cantitate, nu însă și pe calitatea bălegarului. Urmarea acestei economii încă primitive am spus-o la altă ocaziune (nr. 58 a. c. al „Tribunei“), că noi abia recoltăm o parte de pe un areal, de pe care un German sau Francez pre lîngă o economie mai rațională recoltează întreit și împătrit.

În România încă s'a făcut un pas progresiv în agricultură. S'a înființat adevă o stațiune agronomică, care până acuma îi lipsia. Această stațiune va figura pre lîngă școala centrală de agricultură și silvicultură dela Fereștreu și va avê de scop: 1. „De a studia pe cale experimentală și științifică problemele, ce interesează producțiunea agricolă, vegetală și animală“. 2. „De a trage din lucrările chimice și fiziologice, executate în laborator, în câmpul de experiență și în staul, conclusioni imediat aplicabile în practica agriculturii“. 3. „De a studia produsele agricole ale țerii din punctul de vedere chimic“. 4. „De a căuta să găsească isvoare de îngrășăminte folositoare pentru viitorul agriculturii noastre“.

În Austro-Ungaria încă se află câteva stațiuni agronomice, nu am vêdut activitatea lor prin părȕile noastre decât când se clasifică pămêntul pentru nouă contribuțiune.

După-cum vedem din acestea, se apropie timpul, când chiar și pentru conducerea unei economii cât de micu se cer oare-care cunoscinȕe agronomice. A trecut timpul acela, când pentru a ne face agronomi — ne erau de ajuns cucocinȕele câștigate pe cale practică dela tată și moș. Astăzi când oamenii cunoscători de carte s'au înmulȕit vêdit, cari se viră cu deosebire printre noi, cari scim mai puțină carte pentru a se folosi de știinȕa noastră și astfel să ne poată exploata și înșela, — trebuie să învêȕăm și noi multă carte, ca să le putem resista. Când și agricultorul român va sci multă carte, atunci credem, că-ȕi va putê crea o stare mai bună ca cea actuală. Va sci, că banii ce îi împrumută de pe la institutele de credit se nu-i risipească pe vestminte și alte lucruri creștoare, va sci ca să speculeze atât cu bucatele cât și cu vitele ce le are, va sci, că dacă vede, că bucatele au un preț bagatel, precum e toamna, să îngrășe cu ele rimători, cari au un preț mai mare ca ele. Când toate acestea se va sci și agricultorul nostru, înființarea lui și reviste agricole vor urma ca o necesitate naturală.

Ori-ȕi-ce vom ȕice, noi Români vom fi încă mult timp un popor eminamente agricol. Modestul început ce l'am făcut în industrie și comerț — este prea departe de a ne putê pune în rînd cu alte popoare, cari au început mai nainte ca noi, pre când nouă nu ne era iertat nici să învêȕăm.

Timpul acela a trecut, și astăzi depinde dela hărnicia și destoinicia noastră, ca să arêțăm, că și noi ținem cont de ameliorările ce le recere agricultura.

I. Georgescu.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Vat, 14 Aprilie n. Instalarea episcopului Schuster s'a făcut ieri cu pompă mare.

Berlin, 14 Aprilie n. „Reichstag“-ului se va presenta creditul suplementar cu privire la spesele ce se cer prin legea militară, pentru construirea liniilor ferate strategice, pentru construirea și reconstruirea fortificațiunilor și pentru echiparea cu bagagie ușoară.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase din foaia oficială.

Edicte:

A se insinua pretenziunile în 45 de zile:

- la rămasul după Ioan Fleischer, la trib. reg. din Sibiu;
- la rămasul după: George Bonchiș (din Văstoaia); Todora Zăcoiu (din Cil); Sofia Tolciu (din Almăș); Ioan Savu (din Văstoaia); Medre Rașca (din Chisindia); George Iște (din Dulcele); Teodor Ginga (din Bêrsa); Floare Voimiriștean (din Chisindia) și după Andrei Rașca (din Chisindia), — la judecătoria cercuală din Buteni;
- la rămasul după: George Mureșan (din Micălaça) și după Dimitrie Pop (din Arad), — la trib. reg. din Arad;
- la rămasul după Teresia Hess, la trib. reg. din Sibiu.

Citațiuni:

- Ioan Hermenean, a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua într'un an la sedria orfanală din Făgăraș.
- Maria Minea (din Unip), a cărei ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa într'un an la judecătoria cercuală din Buziaș.
- Chirilă Ganea, a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua într'un an la sedria orfanală din Făgăraș.
- George Popoviciu, a cărui ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa pe 4 Maiu a. c. la judecătoria cerc. din Brașov.
- George Tincu, a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua pe 20 Aprilie a. c. la trib. reg. din Elisabetopol.
- George Ivan, a cărui ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa pe 30 Aprilie a. c. la judecătoria cerc. din Beiuș.
- Juja Dindar, a cărei ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua într'un an la trib. reg. din Turda.
- Ioan Macica, a cărui ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa pe 23 Aprilie a. c. la judecătoria cerc. din Beiuș.

Concursuri:

— Un post de practicant de concipient de finance la direcțiunea financiară din Timișoara. — Concursurile sînt a se adresa în 5 săptămîni la direcțiunea financiară de acolo.

— Un post de vice-notar la trib. reg. din B.-Giula. — A se adresa pînă în 25 Aprilie a. c. la presid. trib. reg. de acolo.

— Un post de magistru postal în comuna Micske (comitatul Bihorului). — A se adresa pînă în 30 Aprilie a. c. la direcțiunea postală din Oradea-mare.

— Un post de executor jud. la judecătoria cerc. din Biserica-albă. — A se adresa pînă în 5 Maiu a. c. la presid. trib. reg. de acolo.

— Un post de executor jud. la jud. cercuală din Cubin. — A se adresa pînă în 5 Maiu a. c. la presid. trib. reg. din Biserica-albă.

Economie.

Piața din Făgăraș, 1 Aprilie Grâu frumos hectolitra fl. 5.— pînă fl. 6.—; grâu mestecat fl. 3.90 pînă fl. 4.80; sêcara fl. 3.60 pînă fl. 3.80; cucuruzul fl. 3.80 cîmă fl. 4.—; ovêșul fl. 2.30 pînă fl. 2.40; sêmênța de pînepă fl. 5.— pînă fl. 6.—; sêmênța de in fl. 8.— pînă fl. 9.—; fasolea fl. 4.50 pînă fl. 5.—; mazerea fl. 6.— pînă fl. 7.—; linteia fl. 9.— pînă fl. 10.—; crumpenele fl. 1.40 pînă fl. 2.—; mîlăiul fl. 7.— pînă fl. 8.—; sêu brut 100 chile fl. 20.— pînă fl. 24.—; unsorea de porc 70—72, slîșina 60—80; cînepa fl. 30.— pînă 35.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 30 cr.; carne de vițel 26 cr.; carne de mel 16 cr.; ouă 6—7 cu 10 cr.; chim fl. — pînă fl. —; lumini turnate de sêu 40 cr. pînă 46 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch, în 12 Aprilie n. s'a notat: ungurești bêtărâni grei 47.— cr. pînă 48 1/2 cr. ungurești grei, tineri 50 1/2 cr. pînă 51 1/2 cr., de mijloc 50.— cr. pînă 51.— cr., ușori 49.— cr. pînă 50 1/2 cr., marfă țerănescă, grea 47.— cr. pînă 49.— cr., de mijloc 48 1/2 cr. pînă 49 1/2 cr., ușoară 48 1/2 cr. pînă 49 1/2 cr., românesci de Bakony, grei — cr. pînă — cr., transito de mijloc — cr. pînă — cr. transito ușori — cr. pînă — cr. transito sêrbesci grei 48 1/2 cr. pînă 49.— cr. transito de mijloc 48.— cr. pînă 48 1/2 cr., transito ușori 48.— cr. pînă 48 1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. pînă — cr. per 4% umpnîci la gară

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 12 Aprilie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — pînă —. 60—80 Kilo fl. — pînă —. (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — pînă —. 77—81 Kilo fl. 9.20 pînă 9.45. (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — pînă —. 77—81 Kilo fl. 9.15 pînă 9.40. (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — pînă —. 77—81 Kilo fl. 9.20 pînă 9.45. (de Bacska) 72—74 Kilo fl. — pînă —. 77—81 Kilo fl. 9.25 pînă 9.45. (din Ungaria de nord) 77—81 Kilo fl. — pînă —. 74—79 Kilo fl. 9.10. pînă 9.40.

Sêcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.65 pînă 6.90. (Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.50 pînă 6.80; (de herărie) 62—84 Kilo fl. 7.— pînă 7.50.

Ovêș (ungurec) 37—40 Kilo fl. 6.50 pînă 6.75.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.85 pînă 6.19; de alt soi fl. 5.75 pînă 5.89.

Rapița fl. 10 1/8 pînă 10 1/8; de Banat fl. 9 1/8 pînă 9 1/8.

Mîlăiul (ungurec): fl. 4.75 pînă 5.25.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.28 pînă 9.30 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.34 pînă 8.36.

Sêcara (primăvară) 69 1/10 Kilo fl. 6.13 pînă 6.15.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.90 pînă 5.92.

Spirt (brut) 100 L. fl. 24.75 pînă 25.—.

Cursul pieței din Sibiu

din 14 Aprilie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.40	vînd.	8.45
Lire turcești	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.10	"	1.11

Bursa de București.

Cota oficială dela 11 Aprilie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	96	vînd.	96 1/2
" Rur. conv. (6%)	"	83.40	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	—
Banca națională a României	"	945	"	950
Impr. orăș. București	"	33	"	37
Act. de asig. Națională	"	198	"	202
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	"	82 1/2	"	83 1/2
Schimb 3 luni	"	—	"	—
Societ. const.	"	128 60	"	—
Aur	"	16 1/2	"	17

Bursa de Budapesta

din 13 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	101 90
" " " 4%	88 30
" " hârtie " 5%	150 75
Imprumutul căilor ferate ung.	150 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116 —
Bonuri rurale ung.	104 50
" " cu cl. de sortare	104 50
" " hânățene-timșene	104 50
" " cu cl. de sortare	104 —
" " transilvane	104 —
" " croato-slavone	104 —
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98 75
Imprumut cu premiu ung.	122 50
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	124 50
Rentă de hârtie austriacă	80 90
" " argint austriacă	81 90
" " aur austriacă	113 —
Losurile austr. din 1860	133 75
Acțiunile băncii austro-ungare	875 —
" " de credit ung.	288 12
" " " " austr.	284 25
Argintul	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. "Albina"	102 —
Galbeni împărătești	5 95
Napoleon-d'ori	10 04
Mărci 100 imp. germane	62 35
Londra 10 Livres sterlingi	127 10

Bursa de Viena

din 13 Aprilie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	101 80
" " " 4%	88 30
" " hârtie " 5%	150 75
Imprumutul căilor ferate ung.	150 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115 80
Bonuri rurale ung.	104 50
" " cu cl. de sortare	104 50
" " hânățene-timșene	104 50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104 50
" " transilvane	104 75
" " croato-slavone	104 75
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98 75
Imprumut cu premiu ung.	121 —
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	124 70
Rentă de hârtie austriacă	80 95
" " argint austriacă	81 95
Rentă de aur austriacă	113 10
Losuri austr. din 1860	133 75
Acțiunile băncii austro-ungare	876 —
" " de credit ung.	288 —
" " " " austr.	283 60
Argintul	—
Galbeni împărătești	5 97
Napoleon-d'ori	10 04
Mărci 100 imp. germane	62 35
Londra 10 Livres sterlingi	127 05

Cea mai bună [183] 36

Hârtia de țigarete

e veretabilul

LE HOUBLON

fabricat francez

de CAWLEY & HENRY, în PARIS

A se feri de imitațiune.

Această hârtie se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. I. I. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru-că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă.

500 ANULI
C. C. FRANCAIS
H. HOUBLON
17, rue Béranger, à PARIS

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[432] 5

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 1 1/2—2 1/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, novele, romanuri, suveniri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/4—3 1/4 coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plățibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El' trebuie să se însoare. Novă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilulțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poezii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și viorele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I., II și III. Prețul broș. I., II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I., II., III., IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op. e: „Tot ce putem arăta, să arătăm pruncilor!“ și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op. întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm sprigini publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitații ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericești — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericești. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sănteii Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACȚIILE TUTUROR institutelor de credit și economii și se schimbă cupoanele aceloră cu trei luni înainte de scadența lor.